III

(Prípravné akty)

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA

STANOVISKO EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY

z 25. marca 2022

K NÁVRHU NARIADENIA, KTORÝM SA MENÍ NARIADENIE (EÚ) Č. 549/2013 O EURÓPSKOM SYSTÉME NÁRODNÝCH A REGIONÁLNYCH ÚČTOV V EURÓPSKEJ ÚNII

(CON/2022/12)

(2022/C 218/02)

Úvod a právny základ

Európska centrálna banka (ECB) prijala 3. Januára 2022 žiadosť Európskeho parlamentu a 28. januára 2022 žiadosť Rady Európskej únie o stanovisko k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 549/2013 a zrušuje jedenásť právnych aktov v oblasti národných účtov ([1]) (ďalej len „navrhované nariadenie“).

Právomoc ECB vydať stanovisko je založená na článku 127 ods. 4 a článku 282 ods. 5 Zmluvy o fungovaní Európskej únie v spojení s článkom 127 ods. 2 zmluvy a článkom 3 Štatútu Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky (ďalej len „štatút ESCB“), keďže sa navrhované nariadenie týka právomoci ECB podľa článku 5 štatútu ESCB zbierať potrebné štatistické informácie na zabezpečenie úloh Európskeho systému centrálnych bánk (ESCB) a, ak je to potrebné, prispievať k zbližovaniu pravidiel a postupov, ktorými sa riadi zber, zostavovanie a šírenie štatistiky v oblastiach jej pôsobnosti. V súlade s článkom 17.5 prvou vetou rokovacieho poriadku Európskej centrálnej banky Rada guvernérov prijala toto stanovisko.

1. Všeobecné pripomienky

1.1. ESCB a Európsky štatistický systém (ESS) úzko spolupracujú s cieľom minimalizovať záťaž spojenú s vykazovaním a zabezpečiť ucelenosť potrebnú na tvorbu európskej štatistiky ([2]). Spolupráca medzi ESCB a ESS sa ďalej riadi príslušnými dohodami medzi ESCB a ESS, ako je memorandum o porozumení o spolupráci medzi členmi ESCB a ESS ([3]), ktoré sa vzťahuje na oblasti spoločnej zodpovednosti alebo spoločného záujmu, t. j. platobnú bilanciu, finančnú štatistiku, štatistiku verejných financií, makroekonomickú štatistiku a národné účty. Hoci členovia ESCB a ESS plnia svoje vlastné štatistické povinnosti podľa samostatných právnych rámcov ([4]), vzhľadom na vzájomnú závislosť štatistického rámca ESCB a ESS sú zmeny nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 549/2013 ([5]) (ďalej len

([1]) COM(2021) 776 final.

([2]) Pozri článok 2a nariadenia Rady (ES) č. 2533/98 z 23. novembra 1998 o zbere štatistických informácií Európskou centrálnou bankou (Ú. v. ES L 318, 27.11.1998, s. 8).

([3]) Memorandum of Understanding on the Cooperation between the Members of the European Statistical System and the Members of the European System of Central Banks, 24. apríla 2013, dostupné na webovom sídle ECB www.ecb.europa.eu.

([4]) Pozri odsek 3 stanoviska Európskej centrálnej banky CON/2011/44 z 19. mája 2011 k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o Európskom systéme národných a regionálnych účtov v Európskej únii (Ú. v. EÚ C 203, 9.7.2011, s. 3). Všetky stanoviská ECB sa uverejňujú na webových stránkach EUR-Lex.

([5]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 549/2013 z 21. mája 2013 o európskom systéme národných a regionálnych účtov v Európskej únii (Ú. v. EÚ L 174, 26.6.2013, s. 1).

„nariadenie o ESA 2010“) relevantné pre požiadavky ESCB na štatistické vykazovanie, najmä v oblastiach ich spoločnej zodpovednosti alebo spoločného záujmu ([6]). Okrem toho sa na nariadenie o ESA 2010 odkazuje v rôznych právnych aktoch štatistického právneho rámca ECB. Zmeny nariadenia o ESA 2010 preto môžu mať dopad na štatistický právny rámec ECB.

1.2. ECB ako tvorca a používateľ európskej štatistiky vo všeobecnosti víta zmenu nariadenia o ESA 2010 v navrhovanom nariadení ako krok k zlepšeniu kvality národných účtov. Keďže nariadenie o ESA 2010 predstavuje jadro európskej makroekonomickej štatistiky, zohráva kľúčovú úlohu pri rôznych úlohách ECB a Eurosystému, ako je napríklad analýza menovej politiky a príprava hospodárskych a fiškálnych prognóz ([7]).

1.3. ECB víta zlepšenie konzistentnosti údajov zavádzané navrhovaným nariadením v rôznych tabuľkách používaných na vykazovanie v rámci programu prenosu údajov ESA 2010. Zároveň sú pre ECB nevyhnutné úplné a včasné údaje z národných účtov, najmä za členské štáty eurozóny. V tejto súvislosti navrhovaný program prenosu údajov ESA 2010 zabezpečuje správnu rovnováhu medzi včasnosťou, úplnosťou a konzistentnosťou vykazovaných národných údajov ([8]).

1.4. ECB okrem toho víta skutočnosť, že navrhovaným nariadením sa zosúlaďuje nariadenie o ESA 2010 s revidovanou klasifikáciou individuálnej spotreby podľa účelu ([9]), keďže sa tým zabezpečí porovnateľnosť údajov medzi krajinami a zachováva sa ich význam pre používateľov.

2. **Konkrétne pripomienky: Príloha 2 navrhovaného nariadenia**

2.1. ECB vo všeobecnosti súhlasí so zmenami programu prenosu údajov ESA 2010, ktoré sú uvedené v prílohe 2 k navrhovanému nariadeniu, s výnimkou nasledujúcich konkrétnych pripomienok.

2.2. ECB víta zahrnutie dobrovoľného prenosu rýchlych odhadov štvrťročného hrubého domáceho produktu (HDP) a zamestnanosti (tabuľka 1F), ktoré sa používajú na uverejňovanie agregátov za eurozónu po skončení referenčného štvrťroka ([10]). Tieto rýchle odhady majú pre ECB veľký význam pri analýze hospodárskeho rastu eurozóny a jeho základnej dynamiky.

2.3. Pokiaľ ide o opätovný prenos hlavných agregátov štvrťročných národných účtov (tabuľka 1Q) tri mesiace po referenčnom štvrťroku, môže to podporiť konzistentnosť medzi tabuľkami a periodicitami. V tejto súvislosti ECB nabáda Komisiu (Eurostat), aby preskúmala vplyv takýchto opätovných prenosov národných údajov na frekvenciu a harmonogram uverejňovania štvrťročných hlavných agregátov HDP eurozóny. Nové ustanovenie by mohlo umožniť najmä prijatie krokov na včasnejšie uverejňovanie konečných údajov za eurozónu najneskôr 100 dní po skončení referenčného štvrťroka.

2.4. ECB víta výmenu nových údajov o transakciách s inštitúciami a orgánmi Európskej únie (tabuľka 2 o ročných hlavných agregátoch verejnej správy a jej subsektorov) a nabáda Komisiu (Eurostat), aby v plnej spolupráci medzi postupom pri nadmernom schodku a štatistikou národných účtov zostavovala účty európskych inštitúcií zaradených do sektora verejnej správy. Spustenie nástroja NextGenerationEU je ďalším dôvodom na prehodnotenie a zostavovanie účtov európskych inštitúcií s cieľom zabezpečiť spoľahlivý štatistický a analytický rámec.

([6]) Pozri odsek 7 stanoviska CON/2011/44.
([7]) Pozri odsek 1 stanoviska CON/2011/44.
([8]) Príloha 2 k navrhovanému nariadeniu, ktorým sa mení príloha B k nariadeniu o ESA 2010.
([9]) Príloha 1 k navrhovanému nariadeniu, ktorým sa mení príloha A k nariadeniu o ESA 2010.
([10]) Rýchle odhady HDP sa uverejňujú 30 a 45 dní po skončení referenčného štvrťroka. Rýchle odhady zamestnanosti sa uverejňujú 45 dní po skončení referenčného štvrťroka.

2.5. V prílohe 2 k navrhovanému nariadeniu sa zavádza nová požiadavka, aby členské štáty zasielali Komisii (Eurostatu) ročné finančné účty podľa sektorov (tabuľka 6) a ročné súvahy finančných aktív a pasív (tabuľka 7) už štyri mesiace po skončení roka. Uvedené položky, ktoré sa podľa navrhovaného nariadenia budú každoročne vykazovať Komisii (Eurostatu), sú zahrnuté aj v usmernení Európskej centrálnej banky 2014/3/EÚ (ECB/2013/24) ([11]), podľa ktorého sú centrálne banky Eurosystému povinné vykazovať ECB štvrťročné finančné účty. Tieto včasné štvrťročné údaje zasiela ECB každý štvrťrok Komisii (Eurostatu) a až na niekoľko výnimiek sú zhodné s ročnými údajmi požadovanými podľa navrhovaného nariadenia.

2.6. ECB a Komisia (Eurostat) každý štvrťrok spoločne zostavujú a zverejňujú integrované účty eurozóny zahŕňajúce finančné a nefinančné účty inštitucionálnych sektorov eurozóny. Program prenosu údajov ESA 2010 je základným štatistickým zdrojom využívaným na plnenie tejto úlohy. ECB preto osobitne víta skutočnosť, že navrhované nariadenie zachováva dostupnosť štvrťročných nefinančných účtov podľa sektorov (tabuľka 801) a štvrťročných finančných účtov a súvah verejnej správy (tabuľka 27) pre členské štáty eurozóny 85 dní po skončení referenčného štvrťroka. Poskytovanie týchto včasných a spoľahlivých štvrťročných údajov je pre ECB veľmi dôležité.

2.7. ECB uznáva, že je dôležité prispôsobiť štatistiku Európskeho systému účtov hospodárskemu vývoju a novým požiadavkám používateľov. ECB preto na účely analýzy politiky nabáda ku kompletnejšiemu a povinnému vykazovaniu štatistiky investícií a fixných aktív informačných a komunikačných technológií, prípadne v členení podľa ekonomických činností. Týka sa to ročných (tabuľka 1A) a štvrťročných (tabuľka 1Q) hlavných agregátov národných účtov, krížovej klasifikácie fixných aktív podľa ekonomických činností a podľa aktív (tabuľka 20) a krížovej klasifikácie tvorby hrubého fixného kapitálu podľa ekonomických činností a podľa aktív (tabuľka 22). ECB okrem toho navrhuje zahrnúť povinné vykazovanie predmetov stredne dlhej spotreby, predmetov krátkodobej spotreby a služieb do tabuľky 1Q, ako aj aspoň dobrovoľné vykazovanie pôdy zastavanej budovami a stavbami v rámci súvah nefinančných aktív v tabuľke 26.

Vo Frankfurte nad Mohanom, 25. marca 2022

Prezidentka ECB
Christine LAGARDE

([11]) Usmernenie Európskej centrálnej banky 2014/3/EÚ z 25. júla 2013 o požiadavkách Európskej centrálnej banky na štatistické vykazovanie v oblasti štvrťročných finančných účtov (ECB/2013/24) (Ú. v. EÚ L 2, 7.1.2014, s. 34).